

Medierna ett vapen i den bolivianska diktaturens tjänst

Medier ett vapen i den bolivianska oligarkins och diktaturens tjänst

Medier i Latinamerika är aktörer, inte rapportörer, i det politiska skeendet. Detta visades klart i till exempel kuppen mot Hugo Chávez i Venezuela 2002. Kuppmakarna tackade omgående media för stödet efter att kuppen genomförts. Den kuppen misslyckades, trots media.

Att media är viktiga ser vi i också i kuppens Bolivia idag. Journalister har hotats, misshandlats och förföljts. Flera har fängslats, andra har gått under jorden. De internationella kanalerna Telesur och RT har förbjudits.

Här skriver den bolivianske journalisten Fernando Molina om tidningens roll och medierna i Bolivia i skenet av kuppen, samt hur det kommer sig att de så gott som omgående har blivit lojala förespråkare för en repressiv regim.

De viktigaste medierna, långt ifrån att fylla sin journalistiska uppgift, arbetar för att legitimera Jeanine Anez-regeringen. Artikeln i Pagina Siete började: "För att släpa grannarna i El Alto till sina manifestationer så ljuger MAS-aktivisterna (MAS = Movimiento Al Socialismo, Evo Morales parti. Det största partiet i Bolivia) och påstår att Evo Morales störtades i en statskupp finansierad av USA." Detta var alltså ingen ledare. Det stod i nyhetssektionen.

Anklagelserna om "lögner" slutar inte här. Nästa rubrik var: "Döda, falska videos och fusk: 12 av Evos lögnare."

Pagina Siete var oppositionens viktigaste tidning, riktad mot Morales, och arbetade efter en slogan om "oberoende journalistik". Idag stöder tidningen Jeanine Anez regering och backar systematiskt upp förtrycket.

15 november försökte en demonstration från Sacaba nå staden Cochabamba. De stoppades av polis och militär. Nio lantarbetare dödades och dussintals blev skadade. Ingen uniformerad var bland dem som dödades av kulorna. Pagina Sietes rubrik: "Korseld mellan coca-odlare och militär ledde till minst sex döda." Artikeln försäkrade, utan några belegg, att de protesterande hade "skjutvapen och andra dödliga föremål". Tidningen upprepade regeringens gamla recept som reducerar sociala konflikter till agerande från "beväpnade, omstörtande grupper."

Följaktligen gjorde Pagina Siete som den överväldigande majoriteten av alla medier och rapporterade inte det som de som drabbades av kulorna berättade för människorättsorganisationen Inter American Commission of Human Rights, IACHR. Istället framförde medierna kritik från regeringen mot IACHR.

9 november bröt säkerhetsstyrkor blockaden av ett gas- och bensinupplag i Senkata, i El Alto. De ville ta över lastbilar lastade med bensin för att få dem till grannstaden La Paz. När de gjort detta lämnade de platsen och lämnade kvar militär med skjutvapen. Lokalborna, uppretade över att lastbilarna förts ut, kastade stenar på anläggningen och vältte en omgivande vägg. En video visar hur väggen kollapsar när protesterande trycks mot den. Jag har tittat på videon gång på gång och inte någon gång kan man se eller höra

någon explosion.

Ändå intygar medierna att upplaget sprängdes med dynamit. Inte en enda av dem undrar varför den påstådda dynamitsprängningen inte resulterade i ett hål i väggen, utan den kollapsade i ett stycke. Precis som man kunde vänta sig ifall den vältes av folk som tryckte på. Medierna upprepade regeringens version istället för att undersöka fakta. Ingen journalist var närvarande när det hände. Trots det refererar media ständigt till 'den terroristiska dynamitattacken' och betecknade de protesterande som terrorister. Till exempel när de rapporterade på nyheterna: 'Under tio dagar har det förekommit minst åtta terroristattentat i Bolivia.'

I flera videos som spelades in av de protesterande, visar att händelserna i Senkata var spontana och desorganiserade. De kan inte på något sätt placeras in under etiketten 'terroristattacker'.

En kvinna som var bland de protesterande i Senkata sa till mig: 'De vill framställa oss som djur. De säger att vi ville spränga anläggningen, som om vi inte fattade att det skulle ha dödat oss allihop.' En annan försäkrade mig att folk i grannskapet 'vet hur man ska sköta anläggningen' och att de välvt väggen för att militären släpat in tre kroppar.

Vad hände i verkligheten? Vi vet inte absolut säkert. Men det är ingen detalj att ingen tidning eller radio/TV-kanal intervjuade de protesterande. Det är ingen tillfällighet att dessa alla var ursprungsbefolkning utan något ekonomiskt kapital.

Det som står på spel är inte någon småsak: regeringens version om 'terroristattack' tillåter den att rättfärdiga dödsskjutningen av nio fattiga människor, ingen av dem med något kriminellt förflutet.

TV-stationerna Unitel, Red Uno och Bolivision rapporterade utförligt om protesterna mot Evo Morales' 'diktatur'. Sedan han avgick har de endast skickat korta rapporter om protester mot Anez. I många fall har de protesterande beskrivits som 'mobb' och 'pöbelhopar'. Beteckningar som till och med försvarsministern bett om ursäkt för, men som tidningar och nyhetsprogram fortsätter att använda.

Samtidigt har [den progressiva] nyhetskanalen Telesur stängts ner. Alla dess kabeltjänster har stoppats. [Samma sak gäller nu också RT].

Fernando Molina, Bolivia 191129

Veckotidningen Liberacion citerar the 'Grey Zone' (6 dec. 2019) att Bolivias regering försöker tysta medier som visar myndigheternas övergrepp mot demonstranter. Journalisten Wyatt Reed beskriver det som att 'de bolivianska medierna har att välja mellan att ta emot mutor, alternativt göra livet extremt svårt för sig'. En boliviansk journalist vittnar om att paramilitärer genom söker huvudstaden och tar foton för att identifiera protesterande, de som filmar och de som spelar in för att registrera protesterna. 'Den nationella TV:n ägnar sig åt att sända regeringsreklam som varnar för att [förrre presidenten] Evo Morales försöker döda folk genom svält.'

De stora medierna sprider också lögnen om protesterna och säger att de protesterande dödar varandra. Till detta kommer uttalanden från kommunikationsministern Roxana Lizárraga som säger att de 'journalister som ägnar sig åt uppvigling kommer att straffas enligt lagen.'

En stor argentinsk människorättsdelegation, som besökt Bolivia, har lämnat en lång rapport. Också i denna tas trakasserier mot 'misshagliga' journalister upp. Delegationen har intervjuat medarbetare på lokala medier som vittnar om trakasserier, hot och restriktioner som hindrar dem från att utföra sitt arbete.

Liberación 191206